

Tarihi eserlere, yangın ve sele karşı kızılötesi koruma

Türkiye'deki arkeolojik kazı alanları, yangın ve sele karşı kızılötesi kameralar ve hava istasyonlarından oluşan uzaktan kontrollü erken uyarı sistemiyle korunacak

Ercan SARIKAYA/AHT

UYGARLIĞIN beşiği Akdeniz havzasında, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu bazı ülkeler, antik kentlerin ve tarihi eserlerin, deprem, sel ve yangına karşı korunması için işbirliği içine girdi. Türkiye, Yunanistan, Hollanda, Belçika, İtalya ve Tunus'tan 10 farklı kuruluş, arkeolojik kazı alanları ve ormanları, yangın ve doğal afetlerden korumak için, "FP7 FireSense" adı verilen bir proje geliştirdi ve projeye Avrupa Birliği, 2 milyon Euro'luk destek verdi. Proje, kızılötesi kameralar, hava istasyonları ve uzaktan kontrollü erken uyarı sisteminden oluşuyor.

PILOT UYGULAMALAR

Proje kapsamında Türkiye, Yunanistan, Tunus ve İtalya'da pilot uygulamalar yapılacak. Tunus'un dünyanın en büyük mozaik koleksiyonuna sahip Bardo Müzesi, Fenike, Roma, Bizans ve Arap kültüründen izler taşıyan Sousse kenti, Yunanistan'ın Akropolis harabeleri, İtalya'nın simgelerinden Colosseum ve Türkiye'den de Antalya Kumluca'deki Rhodiapolis antik kenti ile Boğaziçi Üniversitesi Güney Kampusu'ndaki tarihi spor salonu Dodge Hall, pilot uygulama bölgeleri olarak seçildi. Uygulama 3

yıl süreyle gerçekleştirilecek.

Projenin Türkiye ayağı, Bilkent Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Enis Çetin ile Boğaziçi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Cem Ersoy tarafından yürütülüyor. Prof. Ersoy, uzaktan izleme tabanlı otomatik erken uyarı sisteminin amacının, arkeolojik alanların yangın ve kötü hava koşullarından korunması olduğunu söyledi. Projenin özellikle yangının başlama anındaki ilk müdahaleyi ön plana çıkardığını belirten Prof. Ersoy şöyle devam etti:

NASIL ÇALIŞIYOR?

"Uzaktan kontrollü erken uyarı sistemi, arkeolojik alana yerleştirilecek sıcaklık ve nemölçer gibi kablosuz algılayıcılar, kızılötesi kameralar ve hava istasyonlarından oluşuyor. Sensör olarak da bilinen bu algılayıcılardan toplanan sinyaller, kablosuz olarak izleme merkezine iletilecek. Bilgilerin analizi için bilgisayarlı görme ve görüntü tanıma teknikleri kullanılacak. Yangın ve ağır meteorolojik koşulların ortaya çıkması durumunda, itfaiye veya orman müdürlüğü gibi birimler için otomatik uyarı sinyalleri üretilecek. Sistem, orman yangını tespitinin yanı sıra, yayılma yönü ve hız tahmini ile de yangın yönetimine yardımcı olacak. Ayrıca üçboyutlu coğrafi bilgi sistemi ile yangın yayılmasının görüntülenmesini sağlayacak."

